

TI-Hüpe ja andmekaitse: ülevaade koolijuhile

Tehisintellekti rakenduse kasutuselevõtt õppetöös tähendab õpilaste ja õpetajate isikuandmete töötlemist. Suur osa sellest on TI-Hüppe programmis keskselt lahendatud, osa jääb kooli enda otsustada ja dokumenteerida. Allpool on ülevaade sellest, kuidas vastutus jaguneb, mis andmetega täpsemalt tegu on ning millised sammud jäävad koolile.

Kes vastutab mille eest?

Kool on vastutav töötleja. Iga haridusasutus otsustab, kas ja kuidas rakendust õppetöös kasutatakse, kellele kontod luuakse ja mis eesmärgil.

SA TI-Hüpe on volitatud töötleja. Sihtasutus töötleb koolilt saadud andmeid üksnes selleks, et tagada ligipääs rakendusele ning õpirakenduse arendus.

OpenAI ja Google on alltöötlejad (sõltuvalt sellest, milline rakendus koolis kasutusel on), kes pakuvad rakendust.

SA TI-Hüpe ja koolide vahel on sõlmitud andmetöötluslepingud. See tähendab, et kool ei pea teenusepakkujaga eraldi andmetöötluslepingut sõlmima.

Mis on andmetöötluse õiguslik alus?

Õpilaste puhul annab aluse [põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse](#) § 20¹ ja [kutseõppeseaduse](#) § 32¹ (IKÜM art 6 lg 1 p e). Seadused sätestavad, et õppetegevuses tehisintellekti rakenduse kasutamiseks on koolil õigus töödelda õpilase isikuandmeid. Lapsevanema nõusolekut küsima ei pea.

Õpetajate puhul on aluseks töösuhe ja töövahendite tagamise kohustus (IKÜM art 6 lg 1 p b). Rakenduse kasutamine on õpetajale vabatahtlik: koolijuhi otsus võimaldab kasutamist, kuid ei kohusta selleks.

Millised andmed liiguvad ja miks?

Konto loomiseks edastab kool sihtasutusele õpilase ees- ja perekonnanime, isikukoodi, klassi ja kooliga seotud e-posti aadressi; õpetaja puhul nime ja tööalase e-posti aadressi.

Isikukoodi ja klassi on vaja kasutajate üheseks tuvastamiseks: kasutajaid on kümneid

tuhandeid ja samanimelisi isikuid esineb paratamatult.

Lisaks töödeldakse kasutaja poolt rakendusse sisestatud sisu ning kasutamise metaandmeid (nt kasutamise aeg ja sagedus).

Kus andmeid hoitakse?

Rakenduse andmeid hoitakse Euroopa Liidu serverites ja sihtasutus ei edasta isikuandmeid Euroopa Majanduspiirkonnast välja. Teenusepakkujate taristu läbib regulaarselt sõltumatuid turvaauditeid ja on kaetud rahvusvaheliste sertifikaatidega (mh ISO 27001 ja SOC 2 Type 2).

Kes andmeid näeb?

Õpilase ja õpetaja rakendusse sisestatud sisu ei ole kooli töötajatele nähtav. Vestlused salvestuvad eelkõige selleks, et kasutaja saaks oma varasema vestluse juurde naasta.

Kuidas käib mudelite treenimine ja tootearendus?

TI-Hüppe kontode puhul ei kasutata vestluste sisu mudelite treenimiseks ega kommertseesmärkidel. Vestluslogisid võidakse kasutada rakenduse enda parendamiseks automatiseeritud protsesside abil.

Teadus- ja arendustegevuse eesmärgil võib sihtasutus andmeid edastada üksnes pseudonüümitud või anonüümitud kujul ning selleks on vajalik nii eetikakomitee kui ka isiku enda eelnev nõusolek.

Kui kaua andmeid säilitatakse?

- Kasutaja saab oma vestlusi igal ajal ise kustutada, misjärel need kaovad süsteemist 30 päeva jooksul.
- Konto kustutab koolipoolne kontohaldaja; konto kaob kuni nädala jooksul, sõnumid kustuvad 30 päeva jooksul.

Mida kool peaks tegema?

Neli dokumenti, mis tuleb kehtestada või üle vaadata. Kõigi kohta on TI-Hüppe poolt loodud näidis, mille kool saab oma konteksti kohandada.

Dokument	Mida teha
Kooli andmekaitsetingimused Näidis	Lisada punkt TI-rakenduse kohta: töödeldavad andmed, sihtasutus volitatud töötlejana, alltöötlejad, säilitustähtaeg
Töötlemistoimingute ülevaade Näidis	Lisada uue toiminguna TI-rakenduse kasutamine õppetegevuses
Andmekaitsealane mõjuhindang Näidis	Koostada näidise alusel. Sihtasutuse mõjuhindangu võib võtta lähtematerjaliks.
TI kasutamise kord (täieneb, link lisandub)	Kehtestab direktor kodukorra osana.

Lisaks jääb koolile:

- kontode haldus: kasutajate nimekirja ajakohasena hoidmine ja koolist lahkunud õpilaste ja õpetajate kontode eemaldamine;
- kasutajate juhendamine: millist teavet rakendusse ei sisestata (nt isikuandmed);
- töötajate teadlikkus: EL-i tehisintellekti määruse art 4 kohaselt peab organisatsioon tagama, et töötajatel on piisav arusaam tehisaru toimimisest, riskidest ja piirangutest. TI-Hüppe koolitused ja õpiringid toetavad selle täitmist.

Näidised ja täiendav abi

- [Kooli infomaterjalid oma dokumentide täiendamiseks](#)
- Andmekaitse Inspeksiooni juhised haridusasutustele [AKI kodulehel](#).

Küsimuste korral kirjuta info@tihupe.ee või pöördu oma kooli andmekaitse spetsialisti poole.